



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# SORANERBLADET

NR. 4 APRIL 1963 48. ÅRGANG



Månedsskrift  
for Soransk  
Samfund



**BANKEN**  
*for* **SORØ**  
**OG OMEGN**  
*Aktieselskab*

Bland  
**DANMARKS**  
i Kaffen



*Krystal - Glas - Porcelæn*

**Nørregades Glashandel**

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

**Johs. Brinck**  
AUT.  
GAS- OG VANDMESTER  
SORØ

*Sorøegnens Andelssvineslagteri*

Telefon Sorø \*717

**ORLA V. NIELSEN**

**Telefon Sorø 258**

Byens førende forretning i  
**Akademibeklædning**

**MERKUR** A/S

HERMODSGADE 14 . ÆGIR 8888

*Kaffe og The en gros*

**Kalundborg Shipping Agency**

J. Rødgaard Hansen  
statsaut. skibsmægler  
Kalundborg

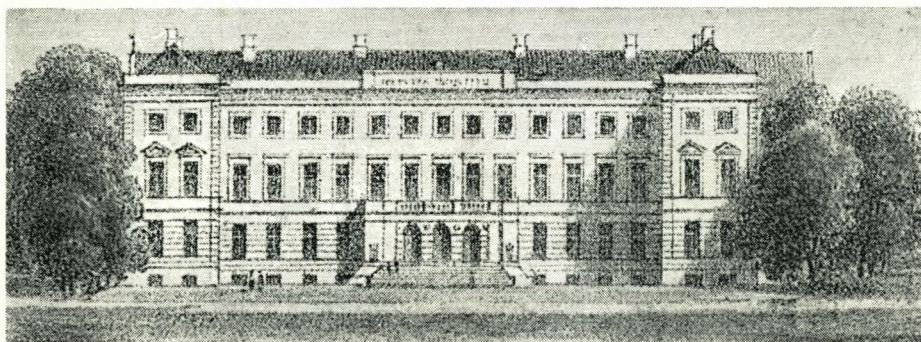
Befragtning og klarering

Telex: 5477 Kalship  
Telefon: 1700

Mogens Krog-Meyer  
Højesteretssagfører

Gøthersgade 109, K  
Minerva 5800

**-dæk  
bord  
med  
Cohr**



Academia Sorana

efter gammelt stik

## SORANER-BLADET

APRIL 1963

48. ÅRGANG

NUMMER 4

# Student i århundredets begyndelse

Af Poul Schjærff

Den med alderen følgende senilitet og forvisningen om, at ens tid på denne jord nødvendigvis må være ret begrænset, er årsag til, at man, hver gang lejlighed gives, griber anledningen til at mindes mærkepæle i ens liv, selv om tallet er lidt underligt — som nu hvor det er 55 år, siden studentehuen for første gang prydede mine gyldenblonde lokker.

Vi befinder os i det Herrens år 1908; i januar holdtes en slags generalprøve på studentereksamen, den såkaldte halvårseksamen, en hel måned igennem fik vi skriftligt og mundtligt en forestilling om den kommende skærsild.

Studentereksamen i århundredets begyndelse! »Der var andre Karle, som deponerede i min Tid, end nu omstunder«, kan man sige med Per degn. Ingen årskarakterer, op i samtlige fag,

og ved mundtlig eksamen tre at gøre front imod: Læreren plus to censorer, en lokal og en fremmed. Skriftlig eksamen omfattede: 1) fransk stil, hvor dog brugen af da.-fr. ordbog var tilladt — man kunne selvfølgelig her opsnappe nogle gloser, men fik ingen hjælp til den rette anvendelse af *du* og *de*, 2) en latinsk version, 31 lange linier, 3) to danske stile, ikke at besvare efter valg, nej, den ene dag en fri, den næste en bunden opgave. I den frie udtalte jeg mig med al den sagkundskab, jeg formåede at mobilisere, om »Fordele og Ulemper ved at tilhøre en lille Nation«, den slags lidt svævende spørgsmål har altid sat mig i nogen forlegenhed (tendensen frie opgaver er i nutiden ført videre mod det katastrofale; livets højeste spørgsmål skal drøftes af de stakels kandidater, lærere og elever er i lige grad i forlegenhed — men bare de

citerer Jacob Paludan og derved udviser »modenhed«; får de ug-). Derimod bevægede jeg mig i den bundne opgave som en fisk i vandet: »Hovedpunkter af dansk Skuespildigtnings Historie«; her klamrede jeg mig til den danske skueplads' fire store H'er; jfr. Chr. Richardt i et digt til Hostrup:

Vær hilset, Hostrup, Du fjerde *H*  
med Holberg, Heiberg og Hertz —  
i det hele taget havde jeg min styrke i  
de litterære stile, hvorimod jeg spillede  
ynkeligt fallit, når den store Glahn  
rammede os en stil ud om »Traditionen  
som faktor i Samfundsudviklingen«. Engang skrev han under en af mine besvarelser: »Den røde tråd« — på mit spørgsmål om, hvad dette betød, svarede han med et dæmonisk smil: »At den ikke er der.«

I mundtlig latin censurerede den klassiske filologis grand old man, prof. M. Cl. Gertz, men da jeg var en ret stiv latiner, klarede jeg mig, også extemporalen, et stykke af Livius. Hans lærde kollega, A. B. Drachmann, en anden storfilolog, følte os på tænderne i græsk og engelsk; vi var ikke så meget imponerede over hans lærdom, som over at han om eftermiddagen med et elegant hovedspring boltrede sig i Sorø søs ferske vande. Dengang mestrede jeg med færdighed et stykke af Plutarchs Themistokles; i dag mindes jeg heraf kun følgende: En episode, hvor kaptajnen på det hellige skib satte sig op mod Themistokles, hvorfor han (T) ophidsede besætningen, så den tog hans måltid fra ham, eller, med rektor Hoff's ordrette oversættelse: »De løb sammen og tog hans mad«, hvad der gjorde et dybt indtryk på en sulten

gymnasiast. Og om en mand, der var fra kommunen Alopeke, hvilket ord har noget at gøre med den græske betegnelse for »ræv«, sagde Hoff frejdigt: »Han var fra Ræverup!« I historie viste dr. phil. Johs. Lindbæk sympatisk forståelse over for mine udtalelser om Rusland efter 1856 og Rigsdagens arbejde; desværre takserede han nogle år senere, ved embedseksamen, min redegørelse for Norge efter 1814 til g-; dette fatale resultat skyldtes dels min uvidenhed, dels også selvfølgelig — eksaminators, prof. Johannes Steenstrups særdeles stammende og famlende måde at spørge på. I fysik bragte en af rædselen udviklet divinationsevne mig nogenlunde tør på land.

Den 3. juli var lidelserne til ende, og samme aften lod vi os af nogle slaverkarle ro over til »Ægir« til et herligt sold i den skønne sommeraften; af hensyn til de sarte asketer, der som deres ideal ser omvandrede skeletter, undlader jeg kulinariske enkeltheder. Nej, det gør jeg alligevel ikke, vi flottede os med kyllinger og jordbær; alt for den eventyrlige summa af kr. 5,—. Ved denne lejlighed opnåede jeg en af mit livs største æresbevisninger; mine kammerater blandt alumnerne (VIs) indbød mig til festen. Glade vækkede vi i den årle morgen det sovende Sorø ved syngende, i skyttekæde, at forcere hovedgaden. De følgende dage viedes private fester; den 6. var vi til »Bulesold«, hvor overlærer Glahn til melodien »Længe var Nordens ...« gav os gode råd og lærdomme; dagen efter tog vi ved »slutningshøjtiden« (»Gåsen«s gengivelse af translokationen) afsked med det sted, hvor flere af os syv år

igennem havde delt godt og ondt, sorrig og glæde. Vor elskelige og elskede sanglærer Emil Jæhnigen skabte fest ved sin temperamentsfulde fremførelse af forspillet til »Dulce domum«, vor lige så elskede og agtede rektor talte kloge, men nu af mig ganske glemte ord — dog ét glemmer jeg aldrig, hans latinske slutningslinier, der kulminerede med et »valete« (farvel), for mig, som stødtes jeg ud i en vild og barsk ørken.

Hvad kom der ud af de mange år siden 1908?

Længe er det, siden jeg var ung.  
Haaret graaner, Gangen vorder tung.  
Vaar og Sommer ere længst forbi.  
Vinterklædt er Resten af min Sti,

synger Blicher i »Min Svanesang«.

Kronologisk er et anseligt åremål rundet, »gammel nok jeg nu er blevet mellem Vugge min og Grav« (Grundtvig), lokkernes farvenuance er en anden end i 1908, men lokker har jeg stadig i fylde. Vinteren (alderdommen) er der, men endnu er sindet ungt, endnu glædes jeg hver dag ved livet; det har bragt sorger og glæder, enkelte gode venner, et enestående hjemliv — derfor er jeg taknemmelig, og ikke mindst for det, Sorøårene bragte mig. I Sorø gav mit gode hjem mig hygge og tryghed — og skolen skylder jeg: Kundskaber, formidlet gennem min ungdoms forstående lærere, der viste mig historiens og poesiens evige værdier, og som lærte mig menneskelighed. For alt dette takker jeg skolen, som jeg engang sendte følgende hilsen, og som jeg slutter med:

Du gamle Skole ved So'ens Bred  
med Nattergalkluk langs Voven,  
med Munkekirke og Klosterfred  
og Minders Sus gennem Skoven,  
jeg hilser dig paa din Højtidsdag  
og takker for rige Minder,  
gid altid dit stolte Føniksflag  
maa vaje, mens Aarene rinder!

---

## Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 4. APRIL 1963

Glade og veloplagte bænkedede 27 soranerkammerater sig om det med tulipaner, lys i glasstager og Føniksflag pyntede bord; årene 1895—1942 var repræsenteret med vor kære Vilh. Bay som en flot nummer 1.

Clausen bød oplivet af den gode tilslutning gæsterne velkommen og motiverede et leve for skolen. Han meddelte, at en af de mest trofaste deltagere, direktør, civilingeniør Holger Rasmussen lå hjemme med brækket ben (forsynet med to søm), hvorfor han foreslog, at man sendte ham en hilsen, hvilket tiltrådtes med bifald. Mens man — helt lukullisk! — fortærede en Wienerschnitzel, hyggede man sig med at opfriske gamle minder, og yderligere bragte en række talere gode og værdifulde ting på bane.

Martin Schøning ('05), hvis tale var båret af poesi og inderlighed, tog sit udgangspunkt i Goethes navnkundige »Über allen Gipfeln«, inspireret af udsigten over Thüringens skønne bjerglandskab. Herefter tegnede han to udsigter fra Sorø sø; først en stille sommeraften i den fagre natur; her kunne Ingemann skrive »Fred hviler« — dog

kunne stemningen her minde lidt om en skøn kvindes boudoir — så søen en vinterdag, med kirkelig ro og ophøjet renhed — dette virkede med andagt på sindet. Hvem skylder vi takken for disse uforglemmelige oplevelser? Med al respekt for den lidt for dominerende baron Holberg pegede han på Absalon, klosterets grundlægger, der med sin æt gjorde Sorø rigt og Danmark stort — uden ham intet kloster, uden ham intet akademi, uden ham ingen skole. Gid hans minde må blive mere levende blandt soranerne. Et leve for denne store soraners minde.

*Kindt* takkede Schøning og vendte sig i øvrigt til Ellekilde — du får et påskeæg som tak for din frokostindbydelse. *Ellekilde* forklarede nærmere om anledningen (50 års forfatterjubilæum i år). *Palslev* skildrede en anden Sorø sø; når tågen bredte sig, når al udsigt var spærret, og stormen piskede søens bølger, var den et hav. Mindedes og anerkendte med ærbødighed Absalon og Holberg — men også Fr. II, skolens stifter, bør fremhæves. *Schøning* kom ind på begrebet soraner - soranere, det var skolens elever, mens byens beboere var soringer (fastslået af stednavneudvalget). Herimod protesterede *Schjærff*: Soranere omfattede både skolen og byen; som indfødt og elev på skolen følte han sig som soraner i anden potens. Soring var et dødt papirord. Han omtalte, at man om frokosterne havde brugt udtryk som soraneræderiet eller -frådseriet; dette passer kun, når man ligesom Frans af Assisi væsentlig lever af at faste (tilslutning fra forsamlingen). *Herreborg* fremsatte et højest interessant forslag: at der skulle opta-

ges en plade med konfirmationskanta-ten og translokationssangene. Man lovede at undersøge sagen, som nok kunne realiseres, og efter endnu nogle indlæg sluttede det gode samvær, og man glædede sig til atter at mødes *torsdag den 2. maj*.

P. Sch.

---

## NY BOG af Poul Lorenzen

Skovhistorisk Selskab, Hørsholm, har realiseret den gode idé at udsende en bog, og endnu bedre: Det har fået *Poul Lorenzen* til at skrive den. »Jagt, Jæger og Skovfolk i gamle dage«, hedder den, og anmelderen, der gennem flere menneskealdre har været knyttet til Rungsted-Hørsholm-egnen, glæder sig lokalpatriotisk over det smukke bogarbejde, som Hørsholm bogtrykkeri her har ydet, pæn sats og mange godt gengivne illustrationer. En anselig del af billedstoffet er hentet fra Johann Tüntzers gennemillustrerede jagtbog, »Der Dianen hohe und wiedere Jagtgeheimnuss«, 1682—89; disse billeder har stor kulturhistorisk værdi, og man har ønsket på denne måde at gøre interesserede opmærksomme på dette værk, der hidtil synes noget overset af jagt- og skovbrugshistorikere.

Henrik Pontoppidan udtalte om sin store fortælling-kreds »De dødes Rige«, at han i sin fremstilling af lede ved den stemnings-udmalende stil mere og mere og mest i dette værk har søgt at nærme sig det uopnåelige mønster: »Der var en gang en mand, der hed Søren«. Dette kan anvendes på Poul

## K. K. Steincke død

\* 25. august 1880 — † 8. april 1963



Den 28. marts modtog undertegnede fra K. K. Steincke en af hans små karakteristiske skrivelser, hvori han på sin vante fornøjelige måde ankede over visse udtalelser i Soraner-Bladets sid-

ste nummer; bag ordene mærkedes venlighed og interesse. Vedlagt fulgte et presseudklip, der fortalte, at han efter rektor Hoff havde arvet dennes yndlingspipe. Han ryger på den den dag i dag, sluttede opsatsen; dertil havde han — tørt — tilføjet: Løgn! En god halv snes dage derefter bragte middagsradioen (den 8. april) den triste meddelelse om hans bratte bortgang.

Det er ikke her hensigten at gennemgå K. K. Steinckes vita og indsats i enkeltheder. Dette er tilstrækkelig kendt. Her skal blot peges på, at få i den grad som han har udnyttet en gavmild skabers gaver til sit lands gavn.

Fra hjemmet i Viskinge fik han social forståelse i arv; på Sorø (1894—99) lærte han af sine lærere, af hvem han i sine erindringer har tegnet farverige portrætter, »herrefærd med tjener-

Lorenzens fremstilling; beskedent træder forfatteren tilbage og lader stoffet tale, kun enkelte steder anfører han personlige oplevelser; men hvilket stof har han ikke studeret, behersket og tilrettelagt? Interessant stof, stof der giver oplysning, og stof, der fortæller om menigmands syn gennem tiderne, stof, der fører os tilbage til Hedenold og frem til vort århundrede, muntret stof, tragisk og grueligt stof, stoffet fra det virkelige liv, fra sagn og eventyr, fra digtning og poesi. Forfatteren har opdelt bogen i mange små afsnit; derved kan man nyde den i små portioner og således få bedre udbytte af de utallige små historier og beretninger.

Poul Lorenzen viser her som i sine

tidligere bøger dyb forståelse for »ånden i naturen«, alle kender og vurderer hans faglige indsats inden for dansk forstsvæsen — men han er ikke blevet stående derved, han har søgt bag om det ydre ind til det indre, han har derved givet sit faglige arbejde perspektiv og os andre værdifulde indblik. Litteraturfortegnelsen bag i bogen vidner om hans omfattende studier.

— — —

Fagfolk vil nyde denne bog med udbytte — men den vil også kunne glæde soranere, det være sig forstmænd, jægere (søndags- eller Nimroder) og enhver, der har sans for en væsentlig side af dansk kultur og folkeliv.

P. Sch.



sind«, på Frederiksberg organiserede han denne kommunes fattigvæsen; men snart fik han et videre virke som justits- og socialminister: Socialreformen af 1933 koordinerede og forenklede 55 love, hvorved grunden lagdes til vor nuværende samfundsordning, hvor enhver har mulighed for en betrygget tilværelse. Som justitsminister gennemførte han ligeledes betydningsfulde love.

I ministertiden var han ofte genstand for kritik, men som årene gik, blev han en fra alle sider anerkendt institution, blade af alle partier kappedes om at bringe hans kroniker, og rundt om i landet var han en højt vurderet foredragsholder. Man har fæstet sig ved hans tilsyneladende selvglæde (A. L. H. Elmquist mente, at denne dækkede over et ydmygt og selvkritiserende sind), men alle kunne anerkende hans lysende begavelse, hans eminente arbejdsomhed og hans evne til at udtrykke sig rammende i tale som i skrift.

Ved siden af sit offentlige arbejde udfoldede han et omfangsrigt, fagligt betydeligt forfatterskab: Socialt, juridisk, moralsk. Som emeritus skrev han fem erindringsbøger, og spredt gennem årene en halv snes særdeles værdifulde aforismesamlinger.

Han var Sorø en god mand; man kaldte ikke forgæves på ham; han har været taler ved Samfundets rusfester, og endnu ved samfundets 100 års jubilæum i april 1962 holdt han en kærlig og vittig tale.

Dette blad har ofte omtalt ham, for man kunne ikke andet end tiltrækkes af denne forunderlige mand, hvis ud-

talelser var båret af vid og et eklatant herredømme over sproget, denne mand af høj etisk karat, og hvis arbejdes mål var ud af kaos at bringe orden og at hjælpe sine medmennesker til bedre kår i tilværelsen.

*Poul Schjærff.*

## *Dødsfald*

---

*Ingeniør H. C. C. Theilmann*

\* 20. marts 1893 — † 6. december 1962.

Ingeniør Theilmann, der 1957 trak sig tilbage fra sit virke på grund af sygdom, døde den 6. december 1962. Han var fra Hvidkilde, søn af godsejer, landstingsmand Jens Theilmann og hustru, født Lorenzen. Han gik på Sorø fra 1907 og tog studentereksamen 1912. Jeg var dengang i kortere tid vikar på Akademiet og mindes ham som en overordentlig tiltalende og hyggelig ung mand. Efter ingeniørexamen 1917 begyndte han i Danalith A/S; 1920 fik han ansættelse i London i forskellige firmaer, var derefter i Indien som teknisk rådgiver ved cementindustrien, drog 1937 tilbage til London, men arbejdede derefter i Birmingham og havde i mange år en ledende stilling hos Holst & Co. Han bevarede sin kærlighed til Danmark og var et trofast medlem af Soransk Samfund, en af de mange danske, der i udlandet gjorde sit fædreland ære.

*P. Sch.*

*Læge Søren Engel*

\* 14. oktober 1876 - † 16. december 1962

I en alder af 86 år er læge Søren Johan Heiberg Engel afgået ved døden. Han var født i København som søn af adjunkt Engel, kom på Sorø 1891, blev student 1897 og fik sin medicinske eksamen otte år senere. Først skaffede han sig gennem hospitalsarbejde en

bred almen klinisk uddannelse, bl. a. på amtssygehuset i Viborg hos sin nære slægtning, stiftsfysikus, overlæge, dr. med. P. W. Heiberg. Senere uddannede han sig som øre-, næse- og halslæge, på hvilket område han fik specialist-  
anerkendelse i 1918, da speciallægeordningen indførtes. Allerede otte år i forvejen havde han dog begyndt at praktisere som specialist i hovedstaden, hvor han i årenes løb skabte sig et betydeligt klientel. Han havde også som øre-, næse- og halslæge været knyttet til Skt. Josephs Hospital.

*Revisionschef Frederik Ohrt.*

\* 4. august 1891 — † 10. januar 1963

I en alder af 71 år er revisionschef i Overformynderiet Frederik Ohrt afdøjet ved døden, kun et års tid efter, at han p. g. a. alder havde taget sin afsked.

Frederik Ohrt blev student fra Sorø i 1910, tog juridisk embedseksamen i 1916, men havde allerede i studentertiden fået ansættelse i Overformynderiet. 1920 blev han fuldmægtig, avancerede hurtigt til ekspeditionssekretær, blev i 1942 kontorchef og i 1954 revisionschef.

I en nekrolog (»Krist. Dbl.«) hedder det om ham, at han »var et menneske, der var meget respekteret for sin fremragende dygtighed. Menneskeligt var han en personlighed, hvis format var ud over det sædvanlige, og hans mangeårige virke i Overformynderiet var højt værdsat. Han gik med levende interesse op i sin gerning. Han levede helt for den og for sit hjem og var ikke meget tilbøjelig til at modtage offentlige tillidshverv ....« — I en årække var han dog kirkeværge for Trinitatis kirke og siden 1958 administrator for Rundetårn og for det dertil knyttede folkeobservatorium.

Fr. Ohrt var præstesøn, og selv om

præstesønner som bekendt er »de værste« (jeg er selv en af dem), er vi blandt dem, der var samtidige med ham på Sorø, nogle, der mindes ham som en gæv kammerat, en fornøjelig fyr, en habil fodboldspiller, et menneske med et følsomt sind og en god ven. Han kom ind i 1. g. klass. spr. 1907 (den første klasse efter den »nye« ordning), hvor vi havde rektor Hoff til græsk (og vi var følgelig skiftevis rektors »dejlige drenge« og nogle »skidte knægte«). Her havde vi iøvrigt også Fr. Ohrts farbror, adjunkt Ferdinand Ohrt, til lærer i historie. Og vi havde et fortræffeligt sammenhold i denne klasse.

Ved vort 50 års-studenterjubilæum traf jeg sidste gang Fr. Ohrt. Årene havde tilsyneladende ikke taget meget på ham. Han lignede sig selv, som han så ud i de unge dage. Derfor kom meddelelsen om hans død som et uventet og smerteligt budskab.

K.V.

*Ægyptologen, dr. phil. Aksel Volten.*

\* 7. januar 1896 — † 12. januar 1963.

Få dage efter sin 67 års fødselsdag døde Aksel Volten ganske pludselig, ramt af et hjerteslag. Han var lærersøn, født i Asaa ved Dronningsund, kom på Sorø 1909 og tog studenterek-samen 1913. Han studerede, fra Sorø påvirket af rektor Hoff og senere lektor Holten-Bechtolsheims fortrinlige undervisning, klassisk filologi og blev mag. art. 1919. Efter adjunktvirksomhed 1921—26 på Herlufsholm tog han fat på et studium af orientalistik (lilleasiatiske sprog, assyrisk og ægyptisk), med særlig vægt på ægyptologien, og inden for denne igen demotisk med de såkaldte visdomsbøger som speciale; hans forskning indbragte ham 1941 den filosofiske doktorgrad, og fra 1943 var han amanuensis ved Kbhvns. universitets ægyptologiske institut. Han søgte at klarlægge de orientalske kilder til græsk kultur og

religion, idet han mente, at grækerne i høj grad har lært direkte af orientalerne og i særdeleshed af ægypterne.

Stor fortjeneste har Aksel Volten indlagt sig ved konserveringen af instituttets smukke papyrussamling, idet han opfandt et system med damp og fint limpapir til først at adskille de erhvervede samlinger og derefter sætte papyrusstrimlerne sammen til et brugbart studiemateriale.

Personlig var Aksel Volten uhyre beskeden, en noget fjern natur, en pryd for dansk videnskab og et særpræget originalt menneske.

P. Sch.

*Generalmajor E. C. Tage Jensen*

\* 29. septb. 1909 — † 23. februar 1963

Et smerteligt tab har det danske flyvevåben lidt ved generalmajor Tage Jensens død. Han havde i længere tid været håbløst syg. Tage Jensen var søn af parcellist Jens Chr. Jensen og hustru; han var født i Borød, hvor forældrene i 47 år boede på en ejendom

ved Parnasvejen. De flyttede for otte år siden til en datter og svigersøn i Vedbysønder, fru Jensen døde for godt to år siden.

Tage Jensen kom på Sorø 1920 og tog 1927 studentereksamen. Som ung premierløjtnant gik han over i flyvetropperne og erhvervede 1934 flyvercertifikat.

Efter krigsårene, hvis sidste tid (april 1944—maj 1945) han som ivrig modstandsmand måtte tilbringe i tysk fangenskab, var han med ved opbygningen af det danske flyvevåben. Han avancerede støt: 1951 oberstløjtnant, 1952 oberst i flyvevåbnet, 1955 chef for flyvestation Skrydstrup, 1958 stabschef ved flyvetaktisk kommando, 1959 generalmajor og chef for flyvertaktisk kommando. Denne hurtigt opadstigende karriere fortæller en hel del om Tage Jensens dygtighed og store indsats. Hans tidlige død rammer hårdt, både for det våben, han tilhørte, og hans efterladte hustru og to mindreårige børn.

P. Sch.

## *Klokkespil i Sorø kirke?*

En af vort lands vidunderligste stæder er Ribe; ved hvert fjed træder man på historisk grund; store ting er sket dér, og store mænd har dér virket og levet. Fra middelalderen husker man den strenge Riber-ret og det stolte Riberhus, hvor den fromme dronning Dagmar drog sit sidste suk; i Ribe levede Anders Sørensen Vedel, der først af alle 1591 lod trykke en stor samling folkeviser, her kæmpede han med stofets fylde, så han ikke fik skrevet sin Danmarkshistorie, her helligholdt han langfredag ved at drikke malurt og eddikevand til frelserens minde og ved at prygle sine børn til ihukommelse af lidelserne; her tændte i det 16. årh. Hans Tavsens som biskop evangeliets rene lys, og en af hans efterfølgere, Hans Adolph Brorson digtede i det 18. årh. sine inderlige salmer; her besteg

Maren Splid 1641 heksebålet; i det 18. årh. ledede den kloge satiriker Chr. Falster latinskolen, mens på samme tid digteren Ambrosius Stub, forårets sanger, her henlevede sine sidste arme skolemesterår.

Alt dette stiger frem for ens indre, når man vandrer i de gamle gader — og pludselig fyldes øret af skønne toner; fra domkirkens klokkespil lyder folkevisen »Dronning Dagmar ligger udi Ribe syg«; for sig ser man den dødssyge dronning, mens kong Valdemar efter sit vilde ridt fra Skanderborg »rider op ad Stræde« — eller man henføres til en højere og bedre verden ved Brorsons »Den yndigste rose«. Næppe noget kan stemme sindet som et klokkespils sprøde toner.

I min henførelse over Ribe er indledningen blevet for lang — ligesom i danske stile, nu kommer det egentlige:

Sorø kan med historie vel stå mål

med Ribe, og derfor skulle det synes betimeligt, at også den minderige kirke fik sit klokkespil, så stedets rige sangskat kunne tone frem til glæde og opbyggelse.

Det ser da også ud til, at der er ved at foregå et arbejde for at virkeliggøre tanken. Da en række gamle soranere i sommer valfartede til Sorø for at fejre deres 40 års studenterjubilæum, fremførte lektor Stevns Hansen planen om et klokkespil. (Jeg bygger her af og til i det følgende med tak på oplysninger i en artikel af forfatteren, redaktør Bent Rosenkilde Nielsen (r. '22), rektor Østergaard gav ivrig tilslutning, og Sorøs organist, Finn Reiff, vil på fuldkommen vis kunne betjene et klokkespil, efterdi han i en årrække har spillet på klokker i Frederiksborg slotskirke. Manden er der altså, og hvad skal der spilles? Naturligvis Ingemanns uforlignelige morgen- og aftensange til Weyses melodier; også Peter Heise, 1857—64 musiklærer og organist i Sorø, har komponeret gode melodier, bl. a. til et par af Ingemanns første morgensalmer fra 1822; i skolens arkiv findes muligvis melodier til seks, aldrig udgivne sange.

Man kunne tænke sig klokkespillet anbragt i kirkens spir; sagkundskaben siger god for spirets bærende dele, men beklædningen er rådden og utæt. Om man skal reparere eller søge den gamle tagrytter erstattet med en ny, må overvejes.

Men —alt dette koster mange penge, dog må man håbe, at udveje findes; én gang fremsat er det selvfølgelig, at spørgsmålet følges, gamle soranere, byen og stiftelsen vil nok yde deres skærv — og måske viser der sig en skønne dag en »Danielsen«.

Med glæde slår Soraner-Bladet til lyd for, at vi til alt det, Sorø allerede har bragt os, må kunne opleve at høre et klokkespil lyde fra Sorø kirkes spir.

*Poul Schjærff.*

## *Gamle Soranere og soranske noter*

*Soransk Samfund* lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i maj:

2. Fhv. postmester *Thorvald Carl Bertel Gjølring* (f. 1888), Rothesgade 4, Kbhvn. Ø.
3. Cand. phil. *Erik Jul. Mayntz Fjellstrup* (f. 1903), s. '21.
5. Fuldmægtig (DF.D.S.) *Karl Johs. Binzer* (f. 1903), Veksebo pr. Fredensborg.
6. Ingeniør, kontorchef (K.T.A.S.) *Niels Louis Geertsen* (f. 1903), Ermelundsvej 13, Gentofte.
6. Malermester *Ivan Arne Berner Rossdahl* (f. 1903), So. Stoughton, Massachusetts, USA.
9. Grosserer *Johs. Guillaume Bang* (f. 1903), Fuglebakkevej 20, Kbhvn. F.
11. Skovfoged *Paul Eduard Ipsen* (f. 1913), Granly pr. Kværkeby.
14. Fhv. bibliotekar *Frederik Carl Christian von Haven* (f. 1883), Stilleledal 31, Vanløse.
15. Repræsentant *Verner Immanuel Jensen* (f. 1913), Skjalm Hvidesvej 7, Sorø.
18. *Aage Gerhard Nielsen Elving* (f. 1903), r. '19.
19. Dommer *Sigurd Kaspersen* (f. 1898), Nyborg.
19. Direktør (Palacehotel og Ambassadeur) *Niels Erik Tyndeskov Pedersen* (f. 1913), Grønningen, Kbhvn. K.
20. Ekspeditionssekretær *Gunnar Lüsberg* (f. 1898), s. '16.
21. Grosserer *Poul Anthon Beck Rasmussen* (f. 1873), s. '93.
22. Direktør, cand. pharm. *Ejnar Hjalmar Lautrup-Larsen* (f. 1888), Strandvejen 140 A, Hellerup.
23. Kontorchef, cand. jur. *Povl Sigurd Nygaard* (f. 1883), Melchiorvej 1, Charlottenlund.



Enhver frater indbydes i år til — gerne sammen med ægtefælle — at deltage i

## Fraternitas Soranas 27. stævne

der — Deo volente — afholdes  
i **BREGNINGE** på *Tåsinge* i dagene  
27. 28. og 29. maj 1963.

Det er ikke første gang, vi stævner til Bregninge, der af nogle kaldes landets højeste sted; men enhver, som kender det, har al grund til at håbe på et festligt, fornøjeligt og udbytterigt samvær dér.

Med ret til ændringer forebringes hermed følgende

### Program:

*Mandag den 27. maj:*

Kl. 15,00 Velkomst ved værten. Fælles kaffebord og frit samvær. Fra det landskendte kirketårn nydes udsigten over land og hav.

Kl. 18,00 Middag.

Kl. 20,00 Tage Christiansen: »Kunst i vore kirker gennem 1000 år,« med et oplæg til diskussion om abstrakt og naturalistisk kirkekunst.

*Tirsdag den 28. maj:*

Kl. 8,30 Morgenbord. Morgenandagt ved Johannes Hansen.

Kl. 9,30 Jonas Bruun: »Livsholdning«.

Kl. 12,00 Frokost.

Kl. 14,00 Udflugt til Langeland. Kaffe på Lindelse kro.

Kl. 18,30 Middag.

Kl. 20,00 Ernst Gram.

*Onsdag den 29. maj:*

Kl. 8,30 Morgenbord. Morgenandagt ved Johannes Toftager. Derefter generalforsamling og afslutning med frokost kl. 12.

Indmeldelse sker inden 16. maj ved indbetaling af en del af de 50 kroner, som deltagelse i stævnet koster pro persona, til Jens Juul Sørensen, postkonto 8321, Bregninge pr. Svendborg.

Sengelinned m. m. medbringes af deltagerne.

Vel mødt på den naturskønne og sagnomspundne ø!

*Ebbe Christiansen.*

*Jens Juul Sørensen.*

*Olaf Krog-Meyer.*

23. Grosserer *Anton Petersen* (f. 1913), Sorøvej 18, Slagelse.
25. Landsdommer *Helge Hoff* (f. 1893), Viborg.
26. Prokurist *Hans Gert Jensen* (f. 1878), s. '97.
26. *Harald Andreas Bach* (f. 1893), s. 11. Rejst til Canada.
27. Underdirektør, civilingeniør *Jørgen Kruuse Rasmusen* (f. 1913), Borgervej 31, Lyngby.
28. Købmand *Hans Jørgen Mortensen* (f. 1913), Storgade 40, Sorø.
29. Fotograf *Axel Lindegaard* (f. 1883), Amaliegade 19, Kbhvn. V.
29. Assistent *Egil Møller Frederiksen* (f. 1913), Strandvejen 249, Charlottenlund.
30. Urmagermester *Hans Kr. Bjødstrup Jensen* (f. 1913), Store Kongensgade 32, Kbhvn. K.

\*

Ved kgl. resolution af 30. marts 1963 er sognepræst for Herfølge menighed i Roskilde stift *Ebbe Johannes Christiansen* beskikket til tillige at være provst for Fakse, Bjæverskov og Stevns herreders provsti fra den 1. maj 1963.

Provst *Ebbe Christiansen* har været sognepræst i Herfølge siden 1940. Han er 60 år, tog teologisk embedseksamen i 1926 og blev året efter sognepræst i Simmerbølle. Herfra kom han til Herfølge. Han er søn af afdøde provst N. P. Christiansen, Højby.

\*

Som særtryk af Grænseforeningens beretning fra sendemandsmødet i Odense, september 1962, er udsendt »Sydslesvigsk Biblioteksarbejde« 1961—62.

Der er to billeder: Facaden af det danske Centralbibliotek for Sydslesvig samt et interiør fra bibliotekets børneafdeling. Det samlede udlån viser en mindre stigning i forhold til forrige år: 197.919 bind mod før 194.907. Centralbiblioteket er ikke alene centrum for det danske bogudlån i Sydslesvig, dets

lokaler udnyttes også på anden måde: Kunstforeningen har haft fire store velbesøgte udstillinger (7000 besøgende), og til andre foranstaltninger har der været 6.418 gæster. Der har været stor udstilling af gamle og nye Flensborg-billeder, »dans mellem reolerne«, kammermusikafteener, børnebogsuge m. m., og biblioteket har dannet rammen om en udsendelse i det danske fjernsyn. Som sædvanlig har biblioteket modtaget tilskud, forlagsrabat fra danske forlag samt mange bog- og billedgaver. Overbibliotekar er siden 1946 *Torben Glahn* (s. '23).

\*

Mens vi er ved bøgerne, må det nævnes, at Foreningen for boghåndværk i marts markerede sit 75 års jubilæum med en udstilling »Bogen i livet, livet i bogen« i Illums Bolighus. Udstillingen er tilrettelagt af Gyldendals grafiske tilrettelægger, *Austin Grandjean* ('47), der udtaler (»Information« 2.—3. marts), at forlæggeren kræver et bogomslag med slagkraft og særpræg, så købernes opmærksomhed fanges; køberen ønsker af omslaget at få at vide, hvilken bog han har for sig, mens tegneren af omslaget må have fornemmelse for bogens litterære indhold og må give disse fornemmelser visuelt og teknisk udtryk med sans for proportioner og farver. Først efter anden verdenskrig har begrebet bogtilrettelægning vundet indpas i den danske bogverden, dette gælder ikke mindst skolebøgerne, der nu udstyres langt mere appetitvækkende end tidligere.

\*

Den 27. marts slap Akademiets gymnasiaster for alm. skolegang i sidste time. I stedet for diverterede direktør *C. C. Hoffgaard*, den kendte Heiberg-entusiast, med et foredrag om Danmarks største skuespillerinde, *Johanne Luise Heiberg*; han tegnede et billede af datidens København, den overbefolkede, stinkende by bag voldene, men tillige

centrum for vor litterære og kunstneriske guldalder med den geniale frue som midtpunkt. Som afslutning foretog taleren sit lille hørespil, omhandlende den samme episode, som han har behandlet i den i bladets forrige nummer omtalte kronik om besøget på Frederiksborg slot, og opførelsen af »Nei«.

\*

#### Kronikstof:

Den flittige kronikør, prof. Chr. Eling, har i tiden juni 1962 — januar 1963 i »Politiken« behandlet følgende emner: »Generalen i Slesvig« (3. juni 62). Med udgangspunkt i et besøg i generalens endnu bevarede bolig 1850—51 tegnes et fint og fornøjeligt billede af denne mærkelige personlighed, intelligent og forfinet, en skønånd, livet igennem svagelig af helbred, men i krigen tapper og udholdende. »Midsommers galskab« (12. august 62) beretter en sælsom mordhistorie fra det 18. årh.s Helsingør; efter mordet anbragte gerningsmanden den myrdede kvinde i et stort vandfyldt trækar, kroppen dækket af gulerodstoppe. Det hele dunkelt og uopklaret. I »Colonial style« (23. septbr. 62) søger prof. gennem en gennemgang af mad og drikke at opleve det gamle Vestindiens ånd. »Begyndelsen« (1. jan. 63) registrerer alle de træk fra barndom og ungdom, der pegede hen mod hans interesse for og kærlighed til Italien, der har dannet en integrerende del af hans forfatterskab. »Venezia under nordstjernen« (20. jan. 63) karakteriserer en række kunstværker fra en udstilling i Stockholm.

Johannes Brøndsted orienterer i to kroniker: »Det første menneske — hvor og hvornår?« — (23. og 25. febr. 63) i »Politiken« om forskningens nyeste standpunkt vedrørende menneskets oprindelse. Fra tiden mere end 300.000 år før vor tid træffes vidnesbyrd om mennesker, fra Java, Kina og Heidelberg. Senere forekommer Neanderta-

leren, og før den tid den såkaldte »sydabe«, der muligvis har kunnet frembringe en slags redskaber. B.s artikler udgør en højst interessant revision af det hidtil antagne.

Overfor pastor C. Bartholdys påstand, at folkekirken synger på sit sidste vers fremhæver pastor Paul Nedergaard i et kronikbrev »Folkekirken er spillevende« (»Kr. Dagblad«, 5. marts) kirkens eminente betydning på mange punkter.

Prof., dr. jur. Bent Christensen giver i »Jordloven og bebyggelse uden for byerne« (»Politiken«, 6. marts) et sammenfattende billede af den hidtil gældende lovgivning vedr. bebyggelse af landbrugsjord plus en påvisning af, at de nye jordlovsforslag vil skærpe det offentliges indgrebsmuligheder i den enkelte grundejers ejendomsret til fordel for samfundet.

Programdirektør Aksel Dahlerup redegør i »Den sønderjydske sang« (»Berl. Tid.«, 14. marts) for den rige sangtradition i og om Sønderjylland.

Universitetslektor, cand. mag. Niels Skyum-Nielsens forsvar af hans doktordisputats den 28. marts »Kirkekampen i Danmark 1241—1290« blev en begivenhed i den akademiske verden. Tilstrømningen var uhyre, så tilhørerne i et tilstødende auditorium gennem højtaler måtte følge handlingen. Opponenterne var enige om, at der her forelå et arbejde af blivende betydning — et værk, hvis forfatter besad en exceptionel lærdom i retshistorie og den kanoniske ret, og som evnede at finde frem til hidtil upågtede værdier.

---

#### REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff.  
Tlf. 86 38 32.

#### EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.  
Direktør C. C. Hoffgaard, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.



**Hovedkontor:**

VESTER VOLDGADE 107 . KØBENHAVN V

Telefon Central 66 66

**TH. C. JENSEN**

1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14

Telefon 358

Sorø

**Sorø Akademis I. Skovdistrikt**



*Har De kakkelloven, har vi brændet*

Telefon 125



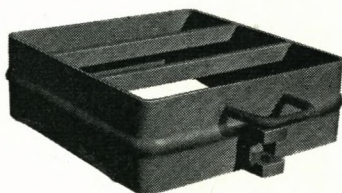
**Den danske stålformkasse**  
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser  
og udførelser  
efter ønske

**STAALKONTORET**

Malmøgade 7 . København Ø

Telefon Tria \* 6625





**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt  
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter  
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder  
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

**Førlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.**  
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Tlf. 4 - 134  
1. kl. værelser og smukke  
selskabslokaler  
Største og førende

**HOTEL POSTGAARDEN, SORØ**

**HARBOE**  
*Messina*



**som friske  
appelsiner**

**MENMARK**

H. Mortensen & Søn

**Byens moderne tøjmagasin**

Storgade 40, Sorø  
Frederiksborgg. 8, Kbh. K.  
Rådhuspladsen 7, Slagelse  
Herlev Bygade 22, Herlev

**SVEGÅRDS  
BOGHANDEL  
SORØ**

TLF. \*27 . POSTKONTO 7163



**FILTFABRIKEN  
NORDEN 1/2**

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby  
Dir. Peter de Neergaard

Advokat

**HARALD QVIST**

Landsrettsagfører  
Mødeberettiget for Højesteret  
Frederiksborggade 25  
C. 3264 - MI. 3364  
Lrs. G. Tage Niensens efft.

**Sorø Spare- og  
Laanekasse**

Telf. Sorø 89